

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33582
Nom	Ocupació i relacions laborals en el mercat de treball valencià
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	23 - Empleo y relaciones laborales en el mercado de trabajo valenciano	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
AGUADO BLOISE, TERESA EMPAR	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

L'objectiu fonamental d'aquesta assignatura –de caràcter optatiu i 6 crèdits ECTS- és aportar referències teòriques i empíriques per al coneixement de l'estructura i dinàmiques de funcionament del mercat de treball i sistema de relacions laborals a la Comunitat Valenciana, i la seua anàlisi comparada amb els corresponents marcs espanyol i europeu.

Es tracta, doncs, de combinar l'anàlisi teòrica al voltant de la configuració històrica del mercat de treball valencià i la seua situació actual, així com l'estructura, funcions, agents, institucions i resultats de les relacions laborals, amb l'accés i utilització de la informació disponible en aquests camps per a llur processament i avaluació i la realització, si s'escau, d'estudis comparats i investigacions empíriques concretes.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'assignatura manté una connexió temàtica amb altres del Grau i, molt especialment, amb les d'Història social i de les relacions laborals contemporànies (33554) de primer curs del Grau, la de Teoria de les relacions laborals (33557) de segon i la de Sistemes de relacions laborals (33576) de tercer curs, així com amb les optatives Dinàmica sectorial i política econòmica valenciana (33583) i Programes de promoció de l'ocupació a l'àmbit valencià i local (36323).

COMPETÈNCIES

1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacidad para aprender de forma autónoma y desarrollar la iniciativa y el espíritu emprendedor.
- Capacidad para organizar y planificar.
- Capacidad para gestionar la información, redactar y formalizar informes y escritos.
- Capacidad para analizar, sintetizar y razonar críticamente.
- Capacidad para resolver problemas, aplicar el conocimiento a la práctica y desarrollar la motivación por la calidad.
- Capacidad para comunicar de forma oral y escrita.

- Capacidad para utilizar las nuevas tecnologías de la información y la comunicación.
- Capacidad para trabajar en equipo.
- Capacidad para respetar y promocionar los derechos fundamentales, la igualdad entre hombres y mujeres, la igualdad de oportunidades y la no discriminación, los valores democráticos y la sostenibilidad.
- Capacidad para conocer y aplicar los principios del código deontológico profesional.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Conèixer l'estructura i característiques del mercat de treball valencià.
- Conèixer les característiques de la mesoconcertació en l'àmbit autonòmic valencià i la seua relació amb els processos de macro i microconcertació.
- Ser capaç d'analitzar les diferents propostes i estratègies dels agents socials a nivell autonòmic i la seua incidència en les polítiques sociolaborals de referència.
- Ser capaç d'identificar i seleccionar les fonts d'informació sociolaboral rellevants en l'àmbit autonòmic valencià.
- Ser capaç d'analitzar i interrelacionar les dades i indicadors sociolaborals autonòmics amb els de el mercat de treball espanyol i europeu.
- Analitzar la problemàtica laboral de la Comunitat Valenciana i la seua relació amb les dinàmiques del mercat de treball espanyol i europeu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció i contextualització

Tema 1.- Introducció

Referències teòriques i conceptuals bàsiques

Els processos demogràfics

Les comunicacions

La Comunitat Valenciana en el context espanyol i europeu

Les relacions de la Comunitat Valenciana amb l'exterior: comerç i inversions

2. MERCAT DE TREBALL I RELACIONS LABORALS A LA COMUNITAT VALENCIANA (I): L'ESCENARI

Tema 2.- Mercat de treball (amb perspectiva de gènere)

Variables bàsiques del mercat de treball

Context espanyol i europeu

Polítiques d'ocupació

3. MERCAT DE TREBALL I RELACIONS LABORALS A LA COMUNITAT VALENCIANA (II): ELS ACTORS

Tema 3.- Relacions Laborals i actors

Relacions Laborals

Salut Laboral

Els sindicats

- Mapa organitzatiu de la representació laboral
- Indicadors de sindicalització
- Estratègies d'intervenció

La patronal

- El sistema valencià de representació d'interessos empresarials
- Pràctiques empresarials de gestió de recursos humans
- Estratègies d'intervenció

Institucions autonòmiques

Estructura, regulació legal i competències de l'administració autonòmica en matèria de treball, relacions laborals i polítiques d'igualtat de Gènere

- El Comitè Econòmic i Social (CES)
- El Tribunal d'Arbitratge Laboral (TAL)
- L'INVASSAT
- La D.G. de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere

4. MERCAT DE TREBALL I RELACIONS LABORALS A LA COMUNITAT VALENCIANA (III): PROCESOS I RESULTATS

Tema 6.- La concertació social

Transició i pacte social: la dècada de la macro-concertació (1977-1987)

La configuració d'un marc valencià de meso-concertació social

Crisi econòmica, reforma laboral i crisi de la concertació social

Tema 7.- La negociació col·lectiva

Estructura i cobertura

Reforma laboral i desregulació de la negociació col·lectiva

Enfocament de gènere en la negociació col·lectiva en la Comunitat Valenciana

Tema 8.- Conflictivitat laboral

Conceptes i metodologia

Xifres i estadístiques

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	4,00	0
Elaboració de treballs individuals	8,00	0
Estudi i treball autònom	8,00	0
Lectures de material complementari	6,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	14,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts bàsics del Programa seran presentats, inicialment, per part del professor, tot indicant en cada cas les referències bibliogràfiques i documentals per a llur preparació i seguiment per part dels alumnes, amb l'objectiu de potenciar la sua participació activa.

Junt al seguiment i participació en les activitats de tipus expositiu, els alumnes realitzaran, individualment o en micro-grups, les activitats i recerques pràctiques que en cada cas els hi proposse el professor, elaborant a tal efecte el corresponent dossier, que serà objecte de seguiment i avaluació continuada.

Les tutories establides, de caràcter tant presencial com virtual, garantiran l'atenció personalitzada dels alumnes i llur orientació en l'aprenentatge.

AVALUACIÓ

L'avaluació es realitzarà mitjançant un examen escrit que inclourà la totalitat dels temes i continguts desenvolupats al curs. S'avaluarà, també, la qualitat de les activitats pràctiques realitzades, tant les individuals com les de grup. La superació de les pràctiques pot requerir la defensa pública en l'aula.

La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de ponderar les qualificacions parcials obtingudes d'acord amb la següent distribució:

- examen teòric: 70 per cent
- activitats pràctiques: 30 per cent

en el ben entès de que per a la configuració de la nota global deuran haver-se superat per separat cadascuna de les parts (examen i dossier de pràctiques).

El període de lliurament de les pràctiques s'haurà d'ajustar a les dades marcades a tal efecte i serà sempre durant el període d'impartició de la docència de l'assignatura. La nota de pràctiques en primera convocatòria es respectarà per a la segona convocatòria. No es podrà optar a la nota de pràctiques fora d'aquest període. Per tant, les activitats pràctiques (**Avaluació Continuada**) es consideren **NO RECUPERABLES** en **segona convocatòria**.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Beneyto, P. (2012) Relaciones laborales y participación sindical: expansión y crisis, en Arxius, nº 27, págs., 117-136
- (2012) Reivindicación del sindicalismo. Madrid: Editorial Bomarzo
- (2011) Sindicatos, relaciones laborales y gestión de recursos humanos, en González et al., Gestión de Recursos humanos: contexto y políticas. Madrid: Civitas, págs.. 343-364
- (2000) El asociacionismo empresarial como factor de modernización. El caso valenciano. Valencia: PUV
- Comisión Consultiva Nacional (2005) La negociación colectiva en Europa. Madrid: Ministerio de Trabajo
- Comisión Europea (2011) Industrial relations in Europe 2010. Luxemburgo: Comisión Europea
- Comité Económico i Social (2013) Memoria sobre la situación socioeconómica y laboral de la Comunidad Valenciana. Valencia: CES
- Gallego, J. i Pitxer, J. (2012) Els actors socials davant el repte de lactuació territorial al País Valencià. El cas dels sindicats, en Arxius, nº 27, págs., 137-148
- Torrejón, M. (2012) La economía valenciana durante el período 2101-2011. Evolución y principales transformaciones en un contexto de integración europea y globalización, en Arxius, nº 27, págs., 9-20
- Comisiones Obreras (CC.OO.-PV)
<http://www.pv.ccoo.es/pv/>
- Unión General de Trabajadores (UGT-PV)
<http://www.ugt-pv.es/cms/>
- Confederación Empresarial Valenciana (CEV-CIERVAL)
<http://www.cev.es/>

- Conselleria de Economía, Industria y Empleo
<http://www.indi.gva.es/portal/opencms/es/index.html>
- Comité Económico i Social de la Comunitat Valenciana
http://www.ces.gva.es/cs_/index.htm
- Tribunal de Arbitraje Laboral
<http://www.fundaciontal.org/>
- AGUADO, Empar (2019): Mujeres y hombres frente al desempleo. El caso español en la primera crisis del siglo XXI, Valencia, Editorial Tirant lo Blanch.
- AGUADO, Empar (2018): «Segregació ocupacional: una mirada crítica a la participació garbellada de les dones al mercat de treball a través dun estudi de cas», en De la Fuente, Maria (coord.), Innovacions locals contra la desigualtat de gènere a l'ocupació, Barcelona, Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS).
- AGUADO, Empar (2016): «Mujeres en la estiba. El caso de las estibadoras portuarias del Puerto de Valencia», Arxius de Ciències Socials, núm. 35, 123-138.
- AGUADO, Empar (2012): «Dones en el mercat de treball», Arxius de Ciències Socials, núm. 27, pp. 101-116.
- AGUADO, Empar y BALLESTEROS, Esmeralda (2018): Segregación ocupacional: participación y reconocimiento de mujeres empleadas en trabajos de dominación masculina, Valencia, Tirant Editorial.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts i es distribuïran segons els diferents tipus de sessions (presencials o per videoconferència síncrona).

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Es mantenen les activitats i volum de treball de la guia docent original. La planificació de sessions s'especificarà a principi de curs.

3. METODOLOGIA DOCENT

PER A TOT L'ESTUDIANTAT

- Les tutories individuals seran preferentment virtuals.
- En cas que la situació sanitària imposara que la totalitat de la docència es desenvolupara online, es substituiran totes les sessions per pujada de materials a Aula virtual, videoconferència síncrona o transparències locutades. En el cas de les activitats pràctiques, es garantirà la interacció amb l'estudiantat mitjançant videoconferència o fòrum o chat en aula virtual. Donat el cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a través de l'aula virtual per l'equip docent de cada assignatura.

PER A ESTUDIANTAT VULNERABLE O AFECTAT

S'adaptarà la metodologia a les següents activitats no presencials:

- Tutoria virtual
- Treballs individuals assignats

4. AVALUACIÓ

Es mantenen els criteris de la guia docent en relació amb la ponderació de l'avaluació de cada tipus d'activitat.

En cas que la situació sanitària imposara que la prova final es desenvolupara online, es proposarà una avaluació per la següent modalitat:

- Prova escrita individual per tasca síncrona mitjançant qüestionari per aula virtual.
- Prova escrita individual per tasca síncrona mitjançant preguntes de desenvolupament per aula virtual.

5. BIBLIOGRAFIA

Es manté la bibliografia existent en aula virtual. Si la situació sanitària imposara tancament de biblioteques, es facilitaria material de suport a través de l'aula virtual.